

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๓๗/๕๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พันโท กมล ประจวบเหมาะ นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย มีหนังสือกราบเรียน นายกรัฐมนตรีและมีหนังสือถึงปลัดกระทรวงมหาดไทยว่า ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นทุกจังหวัด กับทั้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมระดับอำเภอขึ้นทุกอำเภอ ทำหน้าที่รับเรื่อง ร้องเรียนร้องทุกข์ ให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ให้คำปรึกษา รับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ตลอดจน ข้อเสนอแนะของราษฎรนั้น ปรากฏว่า ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ เป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย สماعมนักปกครองแห่งประเทศไทย จึงยกร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานและสถานะของศูนย์ดำรงธรรม ดำเนินการต่อไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชน

เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นครบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์ กระทรวงมหาดไทย จึงขอให้จังหวัดให้ความเห็นประกอบในเรื่องดังกล่าว ส่งให้กระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อประมวลความเห็นโดยรวมต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยุทธ์ จันทร์โอชา)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๑๑๓๓ มท ๕๐๔๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๘๓๘

สิ่งที่ส่งมาด้วยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.damrongdhama.moi.go.th

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๖๑
เลขรับ 20064
เวลา

ที่ นร ๐๑๐๕.๐๔/๒๕๖๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒/๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอให้พิจารณาทราพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

4552
1 มิ.ย. ๒๕๖๑

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ที่ ส.ป.ท. จ.๓๗/๓๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ และเอกสารประกอบ จำนวน ๘ แผ่น

ด้วย พันโท กมล ประจวบเหมาะ นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาทราพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้ศูนย์ดำรงธรรมสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่จะได้มีการรับทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดรับทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินศักดิ์ เจริญ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ศูนย์บริการประชาชน

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๑๒๗๐ สายด่วนของรัฐบาล ๑๑๑๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๕๒๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ccc_opm@opm.mail.go.th

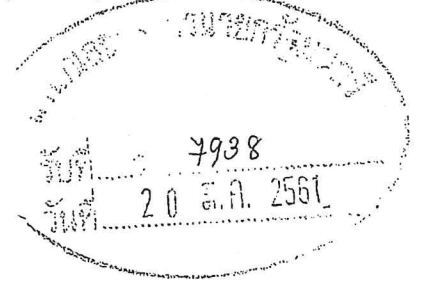
ผู้ประสานงาน-นายเทอดศักดิ์ บัวทอง รหัสเรื่อง นร ๐๑๖๑๐๐๓๙๑๒

ส.ป.ท. จ.๓๙/ ๓๕

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย
๔๔๒ ถนนนครสวรรค์ วังโยธา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและอำเภอ
๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกประกาศ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในทุกจังหวัด กับทั้งมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมระดับอำเภอขึ้นทุกอำเภอ ซึ่งผลปรากฏว่ามีผลงานทั้ง ๒ ระดับ เป็นที่น่าพึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในด้านการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ การให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การให้คำปรึกษา และรับฟังความเห็น ความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของราษฎรทุกกลุ่มและทุกระดับ ดังปรากฏในเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย จึงได้ริเริ่มกร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้น โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง ซึ่งทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวได้ส่งผู้แทน และอำนวยความสะดวกเรื่องข้อมูล การแสดงความเห็น และ ฯลฯ จนสามารถกร่างพระราชบัญญัติศูนย์ดำรงธรรมขึ้น ตามเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย จึงเสนอมาเพื่อให้ท่านได้โปรดพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานและสถานะของศูนย์ดำรงธรรม ได้ดำเนินการต่อไปอย่างเป็นระบบ เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของราษฎร สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พันโท

(กมล ประจวบเหมาะ)

นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐-๒๓๕๖-๙๕๙๕

โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๕๘๑๔

สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
ระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ - วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน				
	จำนวนเรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ
ร้องเรียน/ร้องทุกข์	๑๖๓,๓๔๘	๑๑๙,๘๘๒	๗๓.๓๙	๔๓,๔๖๖	๒๖.๖๑
บริการเบ็ดเสร็จ	๒,๓๘๕,๐๐๙	๒,๓๘๕,๐๐๙	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
บริการส่งต่อ	๗๑,๗๙๒	๖๒,๗๕๔	๘๗.๔๑	๙,๐๓๘	๑๒.๕๙
บริการข้อมูล	๔๓๘,๐๖๑	๔๓๗,๓๒๖	๙๙.๘๓	๗๓๕	๐.๑๗
บริการให้คำปรึกษา	๑๘๖,๕๘๗	๑๘๕,๕๘๗	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
หน่วยเคลื่อนที่เร็ว	๗,๐๖๘	๕,๕๗๑	๗๓.๒๓	๑,๔๙๗	๒๑.๓๗
หนี้นอกระบบ	*๙,๕๐๒	*๕,๗๖๙	*๖๐.๗๑	*๓,๗๓๓	*๓๙.๒๙
รวม	๓,๒๕๒,๕๐๕	๓,๑๙๗,๑๒๙	๙๘.๓๐	๕๕,๓๗๖	๑.๗๐

หมายเหตุ * คือ หนี้นอกระบบ เป็นเรื่องที่รวมอยู่ในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

สถิติข้อมูลผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ที่รายงานทางระบบ Internet

(วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙) มีผู้มายื่นขอให้แก้ไขปัญหา จำนวน ๑,๕๐๕,๓๒๙ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๕๙,๖๖๓ เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้น จำนวน ๑,๓๔๕,๖๖๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓๙ จำแนกเป็น ดังนี้

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน		
	เรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	เปอร์เซ็นต์
การร้องเรียน/ร้องทุกข์	๔๘๘,๙๖๗	๓๗๖,๙๙๑	๗๗.๑๐
บริการแบบเบ็ดเสร็จ	-	-	-
บริการส่งต่อ	-	-	-
บริการข้อมูลข่าวสาร	๙๓๑,๔๗๘	๙๓๑,๔๗๘	๑๐๐
บริการให้คำปรึกษา	-	-	-
หน่วยเคลื่อนที่เร็ว	-	-	-
หน้าอกระบบ	๘๔,๘๘๔	๓๗,๑๙๗	๔๓.๘๒

สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ กรณีร้องทุกข์/ร้องเรียน ระหว่างวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน		
	เรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	เปอร์เซ็นต์
ขอความช่วยเหลือ	๓๕๕,๖๑๖	๓๐๔,๙๙๐	๘๕.๗๖
แจ้งเบาะแส	๓๖,๘๒๓	๒๖,๑๘๒	๗๑.๑๐
ปัญหาความเดือดร้อน	๗๐,๒๒๓	๓๖,๕๕๘	๕๒.๐๕
ปัญหาที่ดิน	๑๐,๔๕๐	๓,๔๕๔	๓๓.๐๕
กล่าวโทษเจ้าหน้าที่รัฐ	๕,๙๐๕	๑,๖๑๔	๒๗.๓๓
กล่าวโทษ จนท.รัฐ (อปท.)	๒,๖๗๖	๘๘๑	๓๒.๙๒
อื่น ๆ	๗,๒๗๔	๓,๓๑๒	๔๕.๕๓

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม พ.ศ.

.....
หลักการ
ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม
เหตุผล

โดยที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน ประกอบกับมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในอำเภอ กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม

การดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรมมีความก้าวหน้า เป็นที่พึงของประชาชนในการแก้ไขปัญหาความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนได้เป็นอย่างดี จึงสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชน ให้เกิดความต่อเนื่อง ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติฉบับนี้

ร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยศูนย์ดำรงธรรม

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่องการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์ดำรงธรรม” หมายถึง ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ และหมายความรวมถึงศูนย์ดำรงธรรมอื่นๆ ที่อาจจัดตั้งขึ้นในภายหลัง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มีศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมี
แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท แก้ไขปัญหาความ
เดือดร้อน ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของ
ประชาชน เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย
และอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในสังคม

(๒) ให้กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ สนับสนุนการดำเนินการ
ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากร โดยให้ที่
ประชุมคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและแนวทาง
การบูรณาการและการปฏิบัติให้สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน การบริการและ
ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทั่วถึง ทันสถานการณ์

ทั้งนี้ กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะพิจารณาจัดตั้งศูนย์ดำรง
ธรรมของหน่วยงานได้ตามความจำเป็นหรือเหมาะสม

(๓) ในกรณีที่จำเป็นจะต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของศูนย์ดำรงธรรมให้สามารถ
แก้ไขปัญหาของประชาชนให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาจังหวัดตามนโยบายของรัฐบาล การ
ป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การป้องกันและปราบปรามการ
ตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ การ
คุ้มครองป้องกันหรือช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรม และการบังคับการให้
เป็นไปตามกฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตามนโยบายของรัฐบาล ให้ประธาน
คณะกรรมการ มีอำนาจสั่งการ บังคับบัญชา กำกับ ดูแล บรรดาข้าราชการและพนักงานของรัฐตามที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๒

ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง”
ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด และ
หัวหน้าส่วนราชการที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม และข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยที่คณะกรรมการแต่งตั้งอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรม ขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม ไกล่เกลี่ย ประenomข้อพิพาท ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาให้แก่ประชาชน ศึกษาและจัดให้มีระบบข้อมูลการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย ตลอดจนประสานงาน และปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน ให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานของสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศูนย์ ดำรงธรรม ซึ่งจะให้เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมด้วยก็ได้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ โดยมี วาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แนวทาง และมาตรการต่างๆ ในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม เสนอต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือพิจารณาสั่งการ ในกรณีมี ปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวในการประสานงานกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ

(๒) เสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนและ ความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคมเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๓) ให้ประธานคณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม ออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อให้ศูนย์ดำรงธรรม สามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทัวถึง ทันต่อสถานการณ์ และปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และวางแนวทางการ ดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้คณะกรรมการ กำกับ ดูแล สนับสนุนงบประมาณและอำนวยความสะดวกให้การบริทรงานของ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ และชุดปฏิบัติการพิเศษ เพื่อแก้ไขปัญหาคความ

เดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการประสานงานกับ ศูนย์ดำรงธรรม หรือหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ด้วย

(๕) เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน คณะกรรมการ จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือส่วนราชการใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรือ อนุกรรมการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการ แสวงหาข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือ ส่วนราชการใดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมายหรือ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น การดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการหรืออนุกรรมการอาจระงับหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการแทนก็ได้

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงาน ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย หรือเคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๖) เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกรณีเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนดังกล่าว ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

(๗) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานคณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

หมวด ๓

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจังหวัดและที่ทำการปกครองจังหวัดแห่งละ ๑ คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก และสำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานร่วมสนับสนุน รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม โกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามที่กำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย ตลอดจนประสานงานและปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้คำแนะนำ ปกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๗ วรรคห้า และวรรคหก มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด มีอำนาจดำเนินการภายในเขตจังหวัด โดยให้หน้าที่ ดังนี้

(๑) บุรณาการในการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนร่วมกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาคือที่ทับซ้อนหลายพื้นที่อำเภอ กิ่งอำเภอหรือหลายหน่วยงาน และหรือเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ หรือประสานงาน ส่งเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนให้หน่วยงาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์

(๒) ดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี กระทรวงทบวง กรม สั่งการให้ตรวจสอบติดตาม แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ให้คำแนะนำปรึกษา แก้ไขปัญหา ติดตามและประเมินผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ส่วนราชการ และชุดปฏิบัติการพิเศษด้วย

(๔) มีหนังสือและหรือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเชิญผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้น มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาได้

(๕) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมเกี่ยวกับการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ตลอดจนเชื่อมโยงกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ อย่างรวดเร็ว และแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ร้องเรียนได้ทราบเป็นระยะๆ จนกว่าจะยุติเรื่องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) เสนอความเห็นให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนและความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกของสังคม ตลอดจนพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง มอบหมาย

หมวด ๔

ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการประจำอำเภอ เรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ” ประกอบด้วยนายอำเภอ เป็นประธานกรรมการ ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ
 ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ รับผิดชอบในงานธุรการของ
 คณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม โกล่เกลี่ยประนอมข้อ
 พิพาท เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์
 ดำรงธรรมตามที่กำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย
 ตลอดจนประสานงานและปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไข
 ปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้นายอำเภอ เป็น
 ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองอำเภอ เป็นผู้ช่วย
 ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม
 เพื่อให้คำแนะนำ ปกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
 แนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๗ วรรคห้า และวรรคหก
 มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอมีอำนาจดำเนินการภายในเขตอำเภอ โดย
 ให้นำที่ ดังนี้

(๑) บูรณาการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนร่วมกับ
 หน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ หรือประสาน ส่งเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนให้หน่วยงาน ส่วนราชการที่
 เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อ
 สถานการณ์

(๒) ดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี กระทรวงทบวง กรม สั่งการให้ตรวจสอบ
 ติดตาม แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ให้คำแนะนำปรึกษา แก้ไขปัญหา ติดตามและประเมินผล
 การดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนของส่วนราชการ และชุดปฏิบัติการประจำ
 ตำบลด้วย

(๔) มีหนังสือและหรือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มี
 หนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของ
 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน
 อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้น มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้
 ความเห็น ประกอบการพิจารณาได้

(๕) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมเกี่ยวกับ
 การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ตลอดจนเชื่อมโยง
 กับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้
 อย่างรวดเร็ว และแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ร้องเรียนได้ทราบ

เป็นระยะๆ จนกว่าจะยุติเรื่อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรม ส่วนกลางกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) เสนอความเห็นให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด พิจารณา เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและ การอำนวยความสะดวกความเป็นธรรมของสังคม ตลอดจนพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคในการ ดำเนินการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดมอบหมาย

หมวด ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖ ให้บรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ หรือเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนที่ได้ดำเนินการ แล้วก็ดี ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ หรือที่อยู่ระหว่างการดำเนินการก็ดี ให้ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่า พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้ประธานคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการประกอบด้วยคณะกรรมการ โดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ

ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ส.ป.ท. จ.๓๙/ ๓๖๑

วันที่ 20 มี.ค. 2561
10478

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย
๔๔๒ ถนนนครสวรรค์ ฝั่งซ้าย
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

9 ม มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและอำเภอ
- ๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกประกาศ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในทุกจังหวัด กับทั้งมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมระดับอำเภอขึ้นทุกอำเภอ ซึ่งผลปรากฏว่ามีผลงานทั้ง ๒ ระดับ เป็นที่น่าพึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในด้านการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ การให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การให้คำปรึกษา และรับฟังความเห็น ความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะของราษฎรทุกกลุ่มและทุกระดับ ดังปรากฏในเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย จึงได้ริเริ่มยกร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้น โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง ซึ่งทั้งสองหน่วยงานดังกล่าวได้ส่งผู้แทน และอำนวยความสะดวกเรื่องข้อมูล การแสดงความเห็น และ ฯลฯ จนสามารถยกร่างพระราชบัญญัติศูนย์ดำรงธรรมขึ้น ตามเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้

สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย จึงเสนอมาเพื่อให้ท่านได้โปรดพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานและสถานะของศูนย์ดำรงธรรม ได้ดำเนินการต่อไปอย่างเป็นระบบ เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของราษฎร สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ โอกาสนี้ ทั้งนี้ สมาคมฯ ได้เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พันโท *[Signature]*
(กมล ประจวบเหมาะ)

นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย

ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐-๒๓๕๖-๙๕๙๕
โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๕๘๑๔

วันที่ 26 มี.ค. 2561

สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
ระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ - วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน				
	จำนวนเรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	ร้อยละ	คงเหลือ	ร้อยละ
ร้องเรียน/ร้องทุกข์	๑๖๓,๓๔๘	๑๑๙,๘๘๒	๗๓.๓๙	๔๓,๔๖๖	๒๖.๖๑
บริการเบ็ดเสร็จ	๒,๓๘๕,๐๐๙	๒,๓๘๕,๐๐๙	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
บริการส่งต่อ	๗๑,๗๙๒	๖๒,๗๕๔	๘๗.๔๑	๙,๐๓๘	๑๒.๕๙
บริการข้อมูล	๔๓๘,๐๖๑	๔๓๗,๓๒๖	๙๙.๘๓	๗๓๕	๐.๑๗
บริการให้คำปรึกษา	๑๘๖,๕๘๗	๑๘๕,๕๘๗	๑๐๐.๐๐	๐	๐.๐๐
หน่วยเคลื่อนที่เร็ว	๗,๐๖๘	๕,๕๗๑	๗๙.๒๓	๑,๔๙๗	๒๑.๗๗
หนี้อุทธรณ์	*๙,๕๐๒	*๕,๗๖๙	*๖๐.๗๑	*๓,๗๓๓	*๓๙.๒๙
รวม	๓,๒๕๒,๔๐๕	๓,๑๙๗,๑๒๙	๙๘.๓๐	๕๕,๒๗๖	๑.๗๐

หมายเหตุ * คือ หนี้อุทธรณ์ เป็นเรื่องที่อยู่ในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

สถิติข้อมูลผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ที่รายงานทางระบบ Internet

(วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙) มีผู้มายื่นขอแก้ไขปัญหา จำนวน ๑,๕๐๕,๓๒๙ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๕๙,๖๖๓ เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้น จำนวน ๑,๓๔๕,๖๖๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓๙ จำแนกเป็น ดังนี้

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน		
	เรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	เปอร์เซ็นต์
การร้องเรียน/ร้องทุกข์	๔๘๘,๙๖๗	๓๗๖,๙๙๑	๗๗.๑๐
บริการแบบเบ็ดเสร็จ	-	-	-
บริการส่งต่อ	-	-	-
บริการข้อมูลข่าวสาร	๙๓๑,๔๗๘	๙๓๑,๔๗๘	๑๐๐
บริการให้คำปรึกษา	-	-	-
หน่วยเคลื่อนที่เร็ว	-	-	-
หน้านอกระบบ	๘๔,๘๘๔	๓๗,๑๙๗	๔๓.๘๒

สรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ กรณีร้องทุกข์/ร้องเรียน ระหว่างวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประเภทให้บริการ	ผลการดำเนินงาน		
	เรื่องเข้า	แล้วเสร็จ	เปอร์เซ็นต์
ขอความช่วยเหลือ	๓๕๕,๖๑๖	๓๐๔,๙๙๐	๘๕.๗๖
แจ้งเบาะแส	๓๖,๘๒๓	๒๖,๑๘๒	๗๑.๑๐
ปัญหาความเดือดร้อน	๗๐,๒๒๓	๓๖,๕๕๘	๕๒.๐๕
ปัญหาที่ดิน	๑๐,๔๕๐	๓,๔๕๔	๓๓.๐๕
กล่าวโทษเจ้าหน้าที่รัฐ	๕,๙๐๕	๑,๖๑๔	๒๗.๓๓
กล่าวโทษ จนท.รัฐ (อปท.)	๒,๖๗๖	๘๘๑	๓๒.๙๒
อื่น ๆ	๗,๒๗๔	๓,๓๑๒	๔๕.๕๓

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม พ.ศ.

.....
หลักการ
ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม
เหตุผล

โดยที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน ประกอบกับมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในอำเภอ กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม

การดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรมมีความก้าวหน้า เป็นที่พึงของประชาชนในการแก้ไขปัญหา ความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนได้เป็นอย่างดี จึงสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม เป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือและบริการประชาชน ให้เกิดความต่อเนื่อง ประชาชน ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการของศูนย์ดำรงธรรม จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติฉบับนี้

ร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยศูนย์ดำรงธรรม

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘
กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่องการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์ดำรงธรรม” หมายถึง ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรม
อำเภอ และหมายความรวมถึงศูนย์ดำรงธรรมอื่นๆ ที่อาจจัดตั้งขึ้นในภายหลัง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้มีศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมี
แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท แก้ไขปัญหาความ
เดือดร้อน ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของ
ประชาชน เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย
และอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในสังคม

(๒) ให้กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ สนับสนุนการดำเนินการ
ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากร โดยให้ที่
ประชุมคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและแนวทาง
การบูรณาการและการปฏิบัติให้สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน การบริการและ
ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทั่วถึง ทันสถานการณ์

ทั้งนี้ กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจะพิจารณาจัดตั้งศูนย์ดำรง
ธรรมของหน่วยงานได้ตามความจำเป็นหรือเหมาะสม

(๓) ในกรณีที่จำเป็นจะต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของศูนย์ดำรงธรรมให้สามารถ
แก้ไขปัญหาของประชาชนให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาจังหวัดตามนโยบายของรัฐบาล การ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติสาธารณะ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันและปราบปรามการ
ตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ การ
คุ้มครองป้องกันหรือช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรม และการบังคับการให้
เป็นไปตามกฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตามนโยบายของรัฐบาล ให้ประธาน
คณะกรรมการ มีอำนาจสั่งการ บังคับบัญชา กำกับ ดูแล บรรดาข้าราชการและพนักงานของรัฐตามที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๒

ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง”
ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงยุติธรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด และ
หัวหน้าส่วนราชการที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขาธิการ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม และข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยที่คณะกรรมการแต่งตั้งอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

ให้มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรม ขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม ไกล่เกลี่ย ประนอมข้อพิพาท ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาให้แก่ประชาชน ศึกษาและจัดให้มีระบบข้อมูลการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย ตลอดจนประสานงาน และปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานของสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศูนย์ ดำรงธรรม ซึ่งจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมด้วยก็ได้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ โดยมี วาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แนวทาง และมาตรการต่างๆ ในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม เสนอต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรือพิจารณาสั่งการ ในกรณีมี ปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวในการประสานงานกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ

(๒) เสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและ ความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกของสังคมเพื่อ กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๓) ให้ประธานคณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรม ออก ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อให้ศูนย์ดำรงธรรม สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทัวถึง ทันต่อสถานการณ์ และปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอน และวางแนวทางการ ดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้คณะกรรมการ กำกับ ดูแล สนับสนุนงบประมาณและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานของ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ และชุดปฏิบัติการพิเศษ เพื่อแก้ไขปัญหาความ

เดือดร้อนให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการประสานงานกับ ศูนย์ดำรงธรรม หรือหน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ด้วย

(๕) เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน คณะกรรมการ จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือส่วนราชการใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรือ อนุกรรมการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการ แสวงหาข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือ ส่วนราชการใดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมายหรือ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น การดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการหรืออนุกรรมการอาจจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการแทนก็ได้

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงาน ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย หรือเคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริต ต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๖) เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับกรณีเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนดังกล่าว ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

(๗) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานคณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติ เสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

หมวด ๓

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจังหวัดและที่ทำการปกครองจังหวัดแห่งละ ๑ คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นหน่วยงานหลัก และสำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานร่วมสนับสนุน รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม โกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามที่กำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย ตลอดจนประสานงานและปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้คำแนะนำ ปกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๗ วรรคห้า และวรรคหก มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด มีอำนาจดำเนินการภายในเขตจังหวัด โดยให้หน้าที่ ดังนี้

(๑) บุรณาการในการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนร่วมกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาคือที่ทับซ้อนหลายพื้นที่อำเภอ กิ่งอำเภอหรือหลายหน่วยงาน และหรือเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ หรือประสานงาน ส่งเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนให้หน่วยงาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์

(๒) ดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี กระทรวงทบวง กรม สั่งการให้ตรวจสอบติดตาม แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ให้คำแนะนำปรึกษา แก้ไขปัญหา ติดตามและประเมินผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ส่วนราชการ และชุดปฏิบัติการพิเศษด้วย

(๔) มีหนังสือและหรือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเชิญผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้น มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็น ประกอบการพิจารณาได้

(๕) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมเกี่ยวกับการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ตลอดจนเชื่อมโยงกับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ อย่างรวดเร็ว และแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ร้องเรียนได้ทราบเป็นระยะๆ จนกว่าจะยุติเรื่องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) เสนอความเห็นให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนและความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกของสังคม ตลอดจนพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง มอบหมาย

หมวด ๔

ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการประจำอำเภอ เรียกว่า “คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ” ประกอบด้วยนายอำเภอ เป็นประธานกรรมการ ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ มีสำนักงานศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ รับผิดชอบในงานธุรการของ คณะกรรมการ มีหน้าที่รับและบริหารจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรม โกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามที่กำหนด และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการได้มอบหมาย ตลอดจนประสานงานและปฏิบัติการร่วมกับหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้นายอำเภอ เป็น ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองอำเภอ เป็นผู้ช่วย ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

ทั้งนี้ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษ และอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้คำแนะนำ ปรีกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ แนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลางกำหนด

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๗ วรรคห้า และวรรคหก มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมอำเภอมีอำนาจดำเนินการภายในเขตอำเภอ โดย ให้นำที่ ดังนี้

(๑) บูรณาการในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนร่วมกับ หน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ หรือประสาน ส่งเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนให้หน่วยงาน ส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อ สถานการณ์

(๒) ดำเนินการตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี กระทรวงทบวง กรม สั่งการให้ตรวจสอบ ติดตาม แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ให้คำแนะนำปรีกษา แก้ไขปัญหา ติดตามและประเมินผล การดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนของส่วนราชการ และชุดปฏิบัติการประจำ ตำบลด้วย

(๔) มีหนังสือและหรือสอบถามหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มี หนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐหรือของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้น มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ ความเห็น ประกอบการพิจารณาได้

(๕) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมเกี่ยวกับ การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ตลอดจนเชื่อมโยง กับหน่วยงาน ส่วนราชการต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ อย่างรวดเร็ว และแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องทุกข์ ร้องเรียนได้ทราบ

เป็นระยะๆ จนกว่าจะยุติเรื่อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการดำเนินการที่ศูนย์ดำรงธรรม ส่วนกลางกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) เสนอความเห็นให้ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด พิจารณา เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและ การอำนวยความสะดวกความเป็นธรรมของสังคม ตลอดจนพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคในการ ดำเนินการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดมอบหมาย

หมวด ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖ ให้บรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ หรือเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนที่ได้ดำเนินการ แล้วก็ดี ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ หรือที่อยู่ระหว่างการดำเนินการก็ดี ให้ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่า พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับ

มาตรา ๑๗ ให้ประธานคณะกรรมการศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการประกอบด้วยคณะกรรมการ โดยตำแหน่ง เป็นกรรมการ

ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี